

# Harvey, de brandweerman



Brandweerman Harvey Pines.



De brandweer houdt zich op velerlei gebied bezig, hier op verzoek tijdens een kinderfeestje een demonstratie door brandweermannen Doran (links) en Ricardo (rechts).



De kleintjes mochten helpen om en jas aan.

Het is de droom van menig jongetje om later als je groot is brandweerman te worden. Ook mijn kleinzoon van drie, die elke dag naar gedownloade filmpjes van de Nederlandse kindertv-serie *Sam de brandweerman* kijkt, koestert dit beroep. Keer op keer kijkt hij naar dezelfde filmpjes, waar hij maar niet genoeg van krijgt, dus gingen we op stap, naar de brandweerkazerne van Steenrijk en reed brandweerman Harvey maar al te graag de brandweerauto uit de garage en gaf een demonstratie met de zwaailichten en sirene. Het kereltje glom van geluk.

## Tekst en foto's Solange Hendriks

**H**arvey Pines is 35 jaar oud en werkt al acht jaar bij de brandweer, in de rang van brandweerman 1e klasse, wat inhoudt branden blussen 'in action'. Voor dit interview ontmoet ik hem bij Pro Bista, de stichting voor blinden en slechtzienden, waar hij in zijn vrije tijd en nu in zijn vakantie helpt met klussen. Hij praat vol verve over zijn werk en raakt maar niet uitverled. Hij adviseert elke jongeman in de leeftijd vanaf 21 tot 30 jaar voor dit prachtige beroep te kiezen en te solliciteren. Deze leeftijdsklasse wordt voor de sollicitatieprocedure aangehouden en uit de test worden de allerbesten gekozen, die in aanmerking komen de driejarige opleiding te volgen. Die bestaat uit verschillende lessen in theorie en werksituaties in de praktijk, allemaal te maken hebbend met het kennen van en het leren omgaan met het werkmateriaal in verschillende situaties bij brand. Daarbij komt ook de eigen veiligheid aan de orde, gezien het bluswerk veel

al gepaard gaat met gevaar voor eigen leven. Het zijn drie leerjaren waarbij alles uit de student gehaald wordt, bij wie het een soort tweede natuur moet gaan worden voor de goede brandweerman, om automatisch te handelen in nood-situaties. Tijdens het leerproces worden de studenten ook meehelpt met het blussen van branden als die zich voordoen.

De brandweer van Curaçao heeft kazernes op Rio Canario, Mundo Nobo, Steenrijk en Band'abou en is verantwoordelijk voor het hele eiland, inclusief luchthaven Hato en olieraffinerij Refineria Isla, die elk ook hun eigen brandweer hebben en totaal gespecialiseerd zijn in hun specifieke werksituatie, waar het op die werkplekken meestal gaat om olie en brandbare vloeistoffen en er dus niet met water gelust kan worden. Slechts op aanvraag van de brandweer Curaçao, door wie ze worden ondersteund, mogen ze ook buiten hun eigen terrein assisteren, terwijl omgekeerd bij brand op de luchthaven of het Isla-



De blusslangen netjes opgerold in de slangebak, bovenop de brandweerauto.



Brandweer Curaçao.

terrein de brandweer Curaçao ook aanwezig moet zijn.

Elke kazerne bij de brandweer heeft drie ploegen, die elkaar afwisselen en om de beurt 24 uur achtereenvolgende diensten doen. Een dienstperiode van 24 uur non stop gaat om 7.00 uur 's morgens in en duurt tot de volgende morgen 7.00 uur. De ploeg van wie de werkdag er na die onafgebroken 24 uur opzit, krijgt een dag rust, plus nog een dag extra en wordt in die dagen door de andere ploegen vervangen, die op hun beurt weer hetzelfde programma ondergaan van een vrije dag plus een beetje extra. Pines: „Veel mensen denken dat wij veel vrije tijd hebben. Maar in die 24 uur achtereenvolgende werken ben je meer kwijt dan bij een normale werkdag. En die extra vrije dag, dat zijn gewoon de gewerkte uren die je terugkrijgt, of kan je het ook omraden en zeggen dat met het 24 uur non-stop werken je weer bezig bent de genoten vrije tijd in te halen”, zegt hij lachend.

Bij aanvang van elke werkdag wordt om 7.00 uur 's morgens de

bezettinglijst samengesteld en controleert elke brandweerman zijn onderdeel. De wacht wisselt steeds van chauffeur, die de verantwoordelijkheid heeft voor zijn truck en het is zijn taak ervoor te zorgen dat de waterstand van de truck en alles eromheen in orde is en rijklaar voor het geval de brandweer plotseling moet uitrukken. Dat uitrukken gebeurt altijd met ten minste twee personen, om elkaar te ondersteunen in situaties, en nooit met één enkele persoon.

Daarna volgen stevast oefeningen en onder andere het gooien met de zware blusslangen en blussen met schuim, allemaal om alert te blijven en in het geval zich een poos niets heeft voorgedaan en het aangeleerde wat zou kunnen gaan vervagen. Om dat te voorkomen staan de oefeningen en ook conditioefeningen dagelijks op het programma. De bezigheden op zo'n werkdag zijn tot aan 16.00 uur 's middags, waarna er rust wordt ingelast en de ploeg vrij is, in die zin dat ze iets voor zichzelf mogen doen op de plek,

maar nog wel in dienst en aanwezig en stand-by tot de volgende ochtend 7.00 uur. Gedurende de nachturen mag men op de plek slapen, want geen persoon houdt het vol om 24 uur achtereenvolgend te blijven.

Taak van de brandweer is niet alleen het blussen van branden, maar is meermomvattend in nood-situaties. Er worden ook vanaf de kant pogingen ondernomen om levens van drenkelingen te redden en wordt er geassisteerd bij ongevallen en het verlenen van diensten aan de maatschappij bij calamiteiten, weggevaarde daken of het omzagen van gele bomen als die gevaar veroorzaken, of zoals we wel eens in films zien, het redden van een kat uit een boom of andere dieren in nood. Niet alleen personen worden uit brandende locaties gered, waarbij het gevaar voor eigen leven van de brandweerman net zo groot is, maar er wordt ook geprobeerd zoveel mogelijk aan spullen uit een brandende locatie te redden. Geen een brand is hetzelfde, elke brand is

anders dan de vorige en overall schuilt gevaar in. Soms gaat het om een mondi-brand en denk je die snel te kunnen blussen, maar dan blijkt het achteraf veel ingewikkelder, met veel denk- en uitvoerwerk.

Pines: „Dat bij brand een brandweertruck zonder water was, is een fabeltje en absoluut nooit het geval, want elke dienstdoende chauffeur heeft de taak bij aanvang van de werkdag de waterstand te controleren en zodanig aan te vullen. Bij brand wordt de blussende truck geassisteerd door een ondersteunende truck, die het water overhevelt en het bluswater kan dus nooit opraken. De assistente truck kan op een gegeven ogenblik wegrijden om meer water te gaan bijvullen, omdat voorzien wordt dat het blussen langer kan gaan duren.

Mijn eigen ervaring bij een situatie die zich voordeed is dat, als ik dat niet had geleerd en geweten, ik er nu niet meer zou zijn geweest. Bij een brand moet je namelijk altijd met de rug van je hand voelen

als je bijvoorbeeld in een donker pand op zoek gaat of er zich nog mensen in bevinden. Je kan overal tegenaan lopen, ook tegen loshangende elektriciteitskabels. Als je daar tegenaan loopt, voel je de schok wel, maar word je niet geëlektruceerd, want je maakt meteen de automatische beweging van je hand naar je toe te trekken. Zou je met open handpalen hebben gevoeld, is de automatische reactie dat je hand zich sluit om te grijpen. In zo'n geval word je meteen geëlektruceerd. Door juist te handelen, is mij dat bespaard gebleven. Het is daarom

ook stevast onderdeel van de lessen tijdens de opleiding, waar telkens weer de nadruk op wordt gelegd, zodat het tot ons doordringt en in ons geheugen gegrift, om er altijd op voorbereid te zijn en te weten hoe te moeten handelen.

Ik adviseer elke jongeman met ambities om te werken en die nog geen 30 jaar oud is, te komen solliciteren bij de brandweer, omdat wij hen hard nodig hebben. Werken bij de brandweer is fantastisch, ik houd ervan, niet omdat het mijn baan is, maar omdat je steeds bezig bent en geen werkdag hetzelfde is.”



Pines bij meters en afsluiters aan de zijkant van de wagen.



Pines rijdt de brandweerauto uit de garage, terwijl een dolgelukkig jongetje straalt van blijdschap.

## De brandweer

De brandweer is de instantie die zich bezighoudt met het redden van mens en dier en het voorkomen en bestrijden van brand. Tot haar taken behoren ook voorlichting, controle op preventieve maatregelen, brandbestrijding en rampenbestrijding, of bij gevaar van een instortend gebouw. Hierbij werkt de brandweer samen met de politie, ambulancediensten en andere hulpverleningsdiensten.

Ook het bevrijden van dieren in nood, het opruimen van omgewaarde bomen en het leeg-

pompen van huizen hoort tot hun taak. Of een zwaar auto-ongeluk, waarbij de auto moet worden opengeknipt.

Het streefdoel is er geen brandweer. Bij brand moeten iedereen zelf maar zien dat hij op tijd vluchtte. Er bestond ook nog niet veel materiaal om brand te bestrijden. Hoewel in de oude Griekse tijd al een soort pomp was uitgevonden, was dat idee verloren gegaan. Men bluste daarna weer met emmer-

tjes die van leer waren gemaakt, die in een sloot of put gevuld werden en door rieten mensen aan elkaar doorgegeven werden om op het vuur te gooien. Toen de dorpen en steden groter werden, zag men in dat het belangrijk was het bestrijden van brand beter te organiseren.

Jan van der Heyden was de man die (opnieuw) de brandspuit uitvond. Eerst ging het nog om een pomp die in een bak water werd gezet, die met

emmerjes gevuld werd. Later werden de pompen beter en had het blussen meer succes en kwam er een brandweer met mensen die van de bestrijding van brand hun beroep maakten.

Het vervoer van de brandspuiten gebeurde in de beginperiode met een kar die werd geduwd, later werd het voortgetrokken door paarden. Toen kwamen de echte brandweertuigen met zwaailicht en sirene en daarna de speciale auto's met een lange ladder en hijskraan.



Ook de brandspuit even uitproberen.